

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Wstęp	17

ROZDZIAŁ I

Prawne pojęcie samorządu i samorządu terytorialnego

1. Decentralizacja	19
2. Samorząd	27
A. Pojęcie samorządu	27
B. Klasyfikacja samorządu	37

ROZDZIAŁ II

Historia samorządu terytorialnego w Polsce

1. Okres międzywojenny	43
2. Samorząd terytorialny po II wojnie światowej	48

ROZDZIAŁ III

Gmina, powiat, województwo – charakter prawny

1. Pojęcie gminy, powiatu i województwa	53
2. Wspólnota samorządowa	59
3. Mieszkaniec gminy, powiatu, województwa	61
4. Terytorium jednostek samorządu terytorialnego	65
A. Gminy	65
B. Powiaty	70
C. Miasta na prawach powiatu	73
D. Województwa	74

ROZDZIAŁ IV

Zadania jednostek samorządu terytorialnego

1. Pojęcie i charakter zadań jednostek samorządu terytorialnego	77
2. Zadania gminy	78
3. Zadania powiatu	82
4. Zadania województwa	84
5. Rodzaje zadań jednostek samorządu terytorialnego	88
A. Zadania własne i zadania zlecone	88
B. Zadania obligatoryjne i zadania fakultatywne	91
C. Zadania przekazane	92

ROZDZIAŁ V

Źródła prawa w zakresie samorządu terytorialnego

1. Konstytucyjne podstawy samorządu terytorialnego	95
2. Europejska karta samorządu lokalnego	101
3. Ustawowe podstawy działalności samorządu terytorialnego w Polsce	106
4. Akty prawa miejscowego	112
A. Statuty	116
— Statut gminy	118
— Statut powiatu	119
— Statut województwa	119
— Inne statuty	121
B. Akty wykonawcze	121
C. Przepisy porządkowe	121
D. Ogłaszanie aktów prawa miejscowego	123

ROZDZIAŁ VI

Bezpośrednie uprawnienia mieszkańców jednostek samorządu terytorialnego

1. Wybory	126
A. Wybory organów stanowiących	127
B. Wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast	139

2. Referendum lokalne	144
A. Pojęcie i przedmiot referendum lokalnego	144
B. Inicjator referendum lokalnego	147
— Referendum przeprowadzane z inicjatywy organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego	148
— Referendum przeprowadzane z inicjatywy mieszkańców	151
— Referendum w sprawach innych niż odwołanie organu przed upływem kadencji	152
— Referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego przed upływem kadencji	154
C. Przebieg i ustalenie wyników referendum lokalnego	156
3. Konsultacje z mieszkańcami	159

ROZDZIAŁ VII

Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego

1. Status prawny radnego	161
A. Mandat radnego	161
B. Obowiązki radnego	164
C. Uprawnienia radnego	167
D. Kluby radnych	171
E. Przepisy antykorupcyjne dotyczące radnych	172
F. Wygaśnięcie mandatu radnego	179
2. Rada gminy	184
A. Tryb działania rady	189
B. Jawność działalności rady	191
C. Organy wewnętrzne rady	191
— Przewodniczący rady	192
— Komisje	194
3. Rada powiatu	197
A. Tryb działania rady	200
B. Jawność działalności rady	202
C. Organy wewnętrzne rady	202
— Przewodniczący rady	202
— Komisje	203
— Komisja rewizyjna	203

4. Sejmik województwa	204
A. Tryb działania sejmiku	208
B. Jawność działalności sejmiku	210
C. Organy wewnętrzne sejmiku	210
— Przewodniczący sejmiku	210
— Komisje	211
— Komisja rewizyjna	212

ROZDZIAŁ VIII

Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego

1. Status prawny wójta (burmistrza, prezydenta) i członka organu wykonawczego powiatu i województwa	213
2. Organ wykonawczy gminy – wójt, burmistrz, prezydent	222
A. Wybory	222
B. Objęcie obowiązków	223
C. Odwołanie wójta	224
— Odwołanie z powodu nieudzielenia absolutorium	224
— Odwołanie z innej przyczyny	226
D. Wygaśnięcie mandatu wójta	227
E. Zastępca wójta	230
F. Zadania wójta	231
3. Zarząd powiatu	234
A. Wybór, odwołanie i rezygnacja zarządu	235
B. Zadania zarządu	238
C. Starosta	240
D. Powiatowa administracja zespolona	241
4. Zarząd województwa	246
A. Wybór, odwołanie i rezygnacja zarządu	246
B. Zadania zarządu	249
C. Marszałek województwa	252

ROZDZIAŁ IX

Jednostki pomocnicze

.	255
-----------	-----

ROZDZIAŁ X

Aparat administracyjny w jednostkach samorządu terytorialnego

1. Urzędy jednostek samorządu terytorialnego	261
A. Sekretarz i skarbnik	263
2. Samorządowe jednostki organizacyjne	265
3. Pracownicy samorządowi	266
A. Zagadnienia etyczne	277

ROZDZIAŁ XI

Współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego

1. Istota, zakres i formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego	287
2. Związki międzygminne i związki powiatów	289
3. Porozumienia gmin, powiatów i województw	294
4. Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego	296
5. Współpraca zagraniczna	297

ROZDZIAŁ XII

Nadzór nad samorządem terytorialnym

1. Zagadnienia ogólne	301
2. Przedmiot i kryteria nadzoru	303
A. Zakres podmiotowy nadzoru	306
— Organy nadzorujące	306
— Organy nadzorowane	308
B. Środki nadzoru	309
— Środki kontroli	309
— Środki korygujące	310
3. Kontrola nad wykonywaniem zadań zleconych	317
4. Sądowa ochrona samodzielności jednostek samorządu terytorialnego	320
5. Skarga na działanie organów jednostek samorządu terytorialnego	322

ROZDZIAŁ XIII

Regionalne izby obrachunkowe

1. Charakter prawny i zadania	327
2. Organizacja i zasady działania	331

ROZDZIAŁ XIV

Samorządowe kolegia odwoławcze

1. Charakter prawny i zadania	337
2. Właściwość miejscowa	343
3. Ustrój kolegiów	345
4. Zasady działania	350
5. Krajowa Reprezentacja Samorządowych Kolegiów Odwoławczych	352

ROZDZIAŁ XV

Ustrój samorządu terytorialnego miasta stołecznego Warszawy

.	353
-----------	-----

ROZDZIAŁ XVI

Ustrój samorządu terytorialnego w wybranych krajach europejskich

1. Austria	359
2. Belgia	361
3. Cypr	362
4. Czechy	363
5. Dania	364
6. Estonia	365
7. Finlandia	366
8. Francja	367
9. Grecja	369
10. Hiszpania	371
11. Holandia	373
12. Irlandia	374
13. Luksemburg	376

14. Łotwa	377
15. Niemcy	379
16. Portugalia	381
17. Słowenia	383
18. Szwajcaria	384
19. Szwecja	386
20. Węgry	387
21. Wielka Brytania	388
22. Włochy	391
 Podstawowa literatura	 395